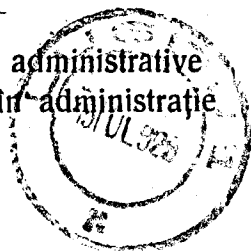

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor din România

CUPRINSUL:

- 1 *Scoala de notari*: Publicațiuni
- 2 *Victor Ungur*: Votul Femellor
- 3 *Uniunea generală*: Proiectul legii administrative
- 4 *Vasile Botoșineanu*: Nepotismul în administrație
- 5 Publicațiuni

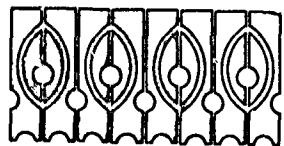
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni.

ADRESA:

MANUSCRISELE se primesc până la 10 și 25 a lunii și nu se înapoiază.

Notariatul — Primăria

Publicarea Uniunii Generale

ABONAMENTUL: Pe 1 an 300 Lei

Cluj

p. u. _____

județul: _____

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
președintele Uniunii notarilor, profesor al școlii
de notari, Lugoj.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

SECRETAR DE REDACȚIE:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Direcțiunea Școlii Administrative de Notari din Lugoj.

No. 95/1929 șc. not.

Publicațiune.

Aducem la cunoștința celor interesați, că pentru pregătirea administrativă și profesională a notarilor comunelor rurale, funcționează în Lugoj o școală de notari conform Regulamentelor date de Ministerul de Interne No. 361/926 și 2398/928 V. M. Of. 40/926 și 230/926.

Pentru a fi înscris la examenul de admitere în această școală fiecare candidat trebuie să prezinte pe lângă cererea de înscriere timbrată legal și următoarele acte:

- Certificatul de naționalitate, doveditor că are calitatea de cetățean român,
- Extrasul de naștere, din care să rezulte că are cel puțin 18 ani împliniți, cel mult 40,
- Certificatul doveditor, că a satisfăcut obligațiilor legii de recrutare,
- Certificatul primăriei domiciliului candidatului, doveditor că are folosința drepturilor civile și politice, că are bună purtare și se bucură de o bună reputație în societate,
- Certificatul de absolvire al liceului de stat sau certificatul unei școli echivalente recunoscută ca atare de Ministerul Instrucțiunii Publice,
- Certificat medical de starea sanitară.

Examenul de admitere în școală constă din următoarele materii:

- Limba și literatura română,
- Istoria națională,
- Geografia generală a țării,
- Noțiuni de drept administrativ și economie politică.

Cunoștința materiilor de mai sus va fi conformă programului analitic al cursului superior de liceu.

Examenul de admitere în școală constă din 2 probe:

- O probă scrisă, care este eliminatoare,
- O probă orală pentru cei reușiți la proba scrisă.

Înscrierile la această școală pentru examenul de admitere se fac până la 1 Sept. a. c.

Examenul de admitere se va ține între 1—10 Septembrie.

Cei primiți vor fi avizați la timp.

Cursurile școlare vor începe la 15 Septembrie inclusiv.

Dintre candidații reușiți la examenul de admitere 25% luați în ordinea de clasificare, se vor considera bursieri primind un ajutor de Lei 2.500 lunar.

Candidații sunt scutiți de orice taxe școlare.

Cursurile teoretice ale școlii vor ține 10 luni dela 15 Septemvrie până la 15 Iulie anul următor.

Dela 15 Iulie până la 1 Septemvrie elevii școlii vor face practică administrativă în cancelariile notariale, alese după cererea lor, urmând a prezenta la examenul de capacitate lucrările practice prevăzute în regulament.

Lugoj, la 10 Iunie 1929.

Director :

Dr. Ciupe

Secretar :

C. Jucu

Votul femeilor

Vom avea-o și pe asta...

Noua lege administrativă, după proiectul și principiul de care este călăuzit guvernul D-lui Maniu, rezolvă o chestiune, care încă nu a fost pusă la punct în descernerea opiniei publice.

Este dreptul de vot al femeilor.

Vrem să credem că nu postulatul categoric al Constituției, care cere o egală îndreptățire a femeii în legiurile ce se vor aduce, a fost motivul determinant la acest pas, ci mai mult o dorință de a ne apropia de alte state, cu principii mai avansate pe chestiunea dreptului femeii. O credem aceasta și în urma faptului, că legiuitorul de până acum nu s-a prea grăbit a pune și pe femeie în tranșeele electorale, ci s-a mulțumit a coopta în anumite consilii și sexul femeesc; iar modul de rezolvare a acestei chestiuni gingașe, în proiectata lege administrativă, nu justifică întru nimic conformarea la postulatul constituției.

Actualul guvern crede de bine a face anumite categorii a intelectualității femenime, formulându-le ca criterii la acordarea dreptului de vot. Aceste criterii sunt, sau determinate de însăși îndreptățita, — cum e certificatul de 4 clase medii, — sau rezultatele unui joc al sorții, cum e văduvia de război.

Nu discutăm de ce văduva de război a cutărui Trandafir Căldăraș din Țigănești, care nici nu știe dacă există sau nu școală în România mare, poate fi egală în a judeca, pe a cui mâni sunt a se încredința interesele comunei sau a județului, cu doamna preoteasă din comună, certificată de intelectuală cu 4 clase secundare. Nu ne atingem nici de aceia, că o femeie, care terminând 3 clase medii, a primit oferta unui bărbat de a contracta căsătorie și, părăsind băncile școlii, a devenit mamă de copii și soție morală, — ce a greșit față de societate și față

de cea diplomată a școlii medii, care nu știe ce este educația unui copil, pe buzunarul propriu, și care, eventual, mai propagă și imorală sexului din care face parte.

Problema, în sine, se judecă în complexul ei, iar rezolvarea trebuie să fie determinată de principii generale.

Femeia, în structura ei fizică și psihică, este inferioară sexului masculin. Așa e în natură peste tot, nu se poate discuta, acestui fapt i se poate datori și aceia că, în decursul tuturor veacurilor, cu foarte rare excepții, nu a avut, sau nu i s-a dat rol în viața publică. Este însă tot așa de adevărat că în familie, la creșterea generațiilor, a avut chemare principală și, cred a nu greși, în diferitele manifestațiuni hotărâtoare, sufletul femeii a pus timbrul caracteristic acțiunilor sexului bărbătesc.

Este deci o distingvare a rolurilor și chemării, ce ambele sexe omenești au avut în decursul vremilor.

Poate s-ar putea discuta și din punct de vedere al rezistenței fizice și cerebrale, scăderi însă cari, prin anumite trenări și studii, pot fi reduse la minimum posibil, și nu comportă împrejurări determinatoare în defavorul egalizării acestor două sexe

Dar, mai presus de toate, stă că natura n-a rezervat egale însușiri pentru femeie și bărbat și nu le-a confundat nici când chemarea în rostul depănării acestei vieți.

Urmează deci că atunci când femeia reclamă a acționa și în afară de cămin, de familie, să stabilim care este cadrul, în care să se miște, și care este limita forțelor, peste care să nu treacă fără pericolul răsturnării întocmirilor ereditare inerente sexelor.

Și atunci nu vom pune chestiunea pe punctul

de vedere al văduvei de războiu și a pregătitorilor de 4 clase medii, ci vom stabili principiul general că: orice drept este condiționat și de anumite datorii.

Ce datorii însă am putea pretinde femeii?

Bărbați sunt supuși legilor de recrutare, deci chemați la apărarea țării datorând statului statului la caz de nev ie chiar și viața. Femeia, cred că nu poate fi supusă deprinderilor militare, fiindcă fizicul ei, ori cât de antrenat ar fi, nu rezistă în permanență.

Ar fi însă contribuția la sarcinile comunei și statului, unde și femeia ia parte egală cu sexul masculin. Am putea deci pretinde, în schimbul dreptului de vot, ca femeia, sub o formă sau alta, să aibe de achitat impozite sau contribuții, menite la susținerea materială a comunei și statului.

Ar fi apoi și maternitatea o condiție în deosebi pentru cele cari la moment dat nu au vre-o avere sau profesie impozabilă.

Combinat aceste două postulate, dreptul de vot al femeii ar fi cât se poate de general și fără risic că s-ar utiliza în defavorul intereselor publice.

Nu aş admite însă femeia, ori cât de școlarizată ar fi, care nu are o profesie efectivă a ei, nici vre-o avere proprie, ci care trăiește exclusiv din resursele de venit ale bărbatului ei. Deși tocmai aceste femei sunt în posesiunea timpului liber de a se putea ocupa cu tot ce nu

are de a face cu bucătăria ei și, în urmare, mai în curent cu viața publică socială, politică și chiar administrativă. Dar o astfel de femeie nu are nici când garanța seriozității în acțiune și este lipsită de echilibrul precumpănitor atunci, când contribuie cu votul ei la deslegarea de probleme comune. Fiindcă o astfel de femeie nu pierde nimic, chiar dacă s-ar comuniza comuna și statul.

O astfel de femeie trebuie lăsată la frâu sigur și cu pază al satului, care își dă mai bine seamă cui încredințează treburile publice, eventual cum trebuie conduse aceste treburi comune.

Nu vedem deci nici un rost în distincția și retricția proiectată de actualul guvern. Dacă nu se poate face aceeași trăsătură de condeiu, aplicată destul de nenorocită față de sexul masculin, cel puțin să mișcorăm numărul acelor cari sunt lăstate încă afară de tranșee, căutând a chema la urmă pe acele cari contribuiesc, în o formă sau alta la nevoile acestui stat și lăsând la o parte pe cele ce nu au nimic de pierdut din eventuala debandadă, ce ar cauza-o prin ușurătatea tratării chestiunilor publice.

Dacă dorim a pune, pe un timp oare care, la punct chestiunea votului femeesc, să privim problema în față, deslegând o franc și precis, păstrând limita moralului care nu poate fi delăturat fără riscuri de prea mari nemulțumiri.

Victor Ungur

Proiectul legii administrative

D-lor notari comunali, D-lor Colegi!

După ce a intrat în vigoare legea administrativă actuală, s'a dovedit că unele dispozițiuni din ea trebuie modificate pentru că nu corespund nici cerințelor locale, nici publicului mare și nici timpului în care trăim.

Guvernul a hotărât să nu se modifice legea ci să se facă alta nouă corespunzătoare bună și modernă. S'a redactat apoi proiectul legii de o comisiune din 4 membrii, s'a publicat luând și noi cunoștință de cele cuprinse în el.

Acest proiect are părți bune, are însă și părți necorespunzătoare, are dispozițiuni moderne și bune, dar în schimb unele dispozițiuni ale

lui a pus pe gânduri nu numai pe intelectualii satelor noastre, ci chiar și partea cea mai mare din populație conștie de legalitate și ordine.

Notarii comunali au avut posibilitatea prin contactul permanent cu populația dela sate, să cunoască mentalitatea poporului și greutățile ce întâmpină aplicarea unor dispozițiuni străine de aceasta mentalitate. astfel, că indicațiunile lor pot servi ca orientare sigură și bazată.

Bazat pe această experiență bogată, Uniunea generală a notarilor comunali din Tară în congresul ținut la București la 7 Mai a c. discutând anteproiectul de lege pentru organizarea administrației locale, a votat o moțiune,

care cuprinde toate neajunsurile constatate și toate desideratele ale corpului notarial, rugând corporile legiuitoare să binevoiască a dispune ca la redactarea definitivă a proiectului de lege, desideratele cuprins în aceasta moțiune să fie luate în considerațiune.

Anteproiectul redactat de comisiune cuprinde între multe alte principii generale și următoarele

1. Comunele rurale sunt unități administrative formate din unele sau mai mult sate, — cari sunt centrele naturale de populație.

2. Satele cari fac parte dintr'o comună și nu constituie singure o comună sunt considerate din punctul de vedere administrativ, ca secțiunile ale acelei comune, aceste sate se impart în sate mici și sate mari.

3. Comunele rurale alcătuite din mai multe sate, teritoriul comunei va fi sub împărțit între sate, după un vot al consiliului comunal aprobat de delegația consiliului județean.

4. Populațiunea totală a satelor cari formează împreună o comuna rurală trebuie să fie de cel puțin 10.000 locuitori, o astfel de comună este o comuna rurală formată din mai multe sate.

În aceasta comuna rurală formată din mai multe sate, administrația este încredințată unui Consiliu comunal ca organ deliberativ și primarului comunal și delegațiunii Consiliului comunal ca organe executive.

Acest Consiliul comunal este alcătuit din consilieri aleși și toți primarii sătești din cuprinsul comunei, adică din primarii satelor aparținătoare comunei rurale, formate din mai multe sate.

Consiliul se alege pe 4 ani și între alte atribuțiuni ale lui înșirate în art. 30, se zice că alege pe primarul și numește pe notarul, casierul și alți slujbași din serviciile comunale stabilindu-le și remunerația ce li se cuvine.

Comuna rurală formată din mai multe sate va avea pe primarul ca primar de reședință și va avea și un primar al satului de reședință care va îndeplini funcțiunile de prim ajutor al primarului comunei, pentru tot teritoriul comunei și-l va înlocui în lipsă Primarii celorlalte sate din cuprinsul comunei vor îndeplini sarcinile de ajutoare ale primarului comunal, numai în satele respective.

Primarul poate fi ales prin vot obștesc și în afară de consiliu, și chiar dintre membrii altor comune și dacă nu este cel puțin absolut-vent al vreunei școli secundare, președintele delegației județene poate să-l oblige să urmeze un curs practic anume înființat pentru acest scop.

5. Cassierul comunelor rurale va trebui să poseadă cel puțin un certificat de patru clase secundare.

6. Competința administrațiunii comunale rurale se întinde asupra tuturor chestiunilor de interes local și între altele în punctul 9 din art. 26 se zice, că se organizează ajutorul juridic pentru populația lipsită de mijloace, întemeierea biroului de consultațiuni juridice și de acte de notariat.

7. În satele mici, în cari populația nu întrece numărul de 300 locuitori, administrația satului este încredințată întrunirii obștești a capilor de familie sub numirea de adunarea sătească și primarului sătesc având un încasator și un secretar. Adunarea sătească constituie organul deliberativ al administrațiunii sătești în aceste sate mici. Ea este alcătuită din toți membrii comunei din sat, cari sunt capi de familie.

8. Incasatorul se alege pe 1 an și trebuie să fie absolvent al școlii primare.

9. Secretarul sătesc este numit de Consiliu sătesc și confirmat de președintele delegației Consiliului județean. El trebuie să poseadă cel puțin diploma unei școli secundare.

10. Fiecare comună rurală va avea un secretar sau un notar care va îndeplini funcțiunea de secretar. Notarul va fi numit de Consiliul comunal și confirmat de delegațiunea județeană. El trebuie să poseadă cel puțin diploma unei școli secundare și școala de notari. El este îndatorat a redacta petițiuni pentru cei cari ar recurge la oficiul lui.

11. Autoritatea disciplinară pentru funcționarii satelor și ai comunelor rurale se compune din șeful judecătoriei de ocol, dintr'un membru delegat al consiliului și din ajutorul de primar.

12. Funcționarii satelor și comunelor sunt încadrați în statutul funcționarilor.

Acest proiect s'a modificat de Comisiunea Ministerială, alcătuint proiectul oficial, însă cu puțină modificare, lăsând pe notarul să fie tot funcționarul comunal, plătit de comună, ales de consiliul comunal, fără drept la fondul general de pensie.

Prezidiul Uniunii noastre încă dela începutul mișcării noastre și-a dat seama că situația morală și materială a notarului ca funcționar public trebuie în așa mod așezată, încât să corespundă rolului adevărat, pe care acest mare și important corp notarial îl îndeplinește în mecanismul complex al statului, județului și comunelor.

Din acest motiv, având în vedere că situația notarului nu este îmbunătățită, contrar vâ-

zând, că notarul va fi și mai puțin decât a fost și este astăzi în baza legii actuale, văzând că soarta notarului depinde de consilierii sătești, văzând, că proiectul nu dispune ca notarul actual numit de prefect pe durata vieții să fie cel puțin confirmat și nu supus alegerii, având în vedere și aceea, că se proiectează reducerea numărului notarilor la 2000, în urma cărui fapt vre-o 4000 notari cu familiile lor ar rămânea pe stradă, prezidiul nostru a rugat pe președinții Reuniunilor județene, să se prezinte la București, la 2 Iulie a. c. la o consfătuire, când apoi se va decide ce mai este de făcut, ca să se poată lua în considerație desideratele cuprinse în moțiunea Congresului nostru.

S'a prezentat la aceasta consfătuire domnii Petru Popovici (Timiș-Torontal) Dr. Valer Pop (Timiș-Torontal), George Berariu (Caraș), G. Milencovici (Caraș), Paul (Caraș), Francisc Szasz (Târnava-mică), Nicolae Moga (Hunedoara), președintele din județul Făgăraș, președintele din județul Ciuc, Comșa Alexandru (Sălaj), președinții din județele Sibiu și Vlasca, Nicolae Giurgiu (Araș), Iosif Albu (Timiș-Torontal).

Ne-am adresat în acest scop personal D-lor deputați, D-lor senatorii și D-lor membri ai comisiunii administrative parlamentare cu adresa și expunerea de motive arătată mai jos, rugându-i să binevoiască a da corpului notarial o lege administrativă, care să cuprindă toate aceste desiderate și care să armonizeze în mod desăvârșit, interesele superioare ale Statului, județului

comunelor și a corpului notarial.

Am cerut, ca să se modifice proiectul legii, am cerut, ca notarul să fie funcționarul Statului, să fie ofițerul stării civile, să fie inamovibil, să fie încadrat ca șef de serviciu plătit de Stat, să se respecte toate drepturile câștigate etc.

Ne-am ocupat în mod serios de interesele corpului notarial, aceasta atât pentru interesul comunelor, cât și pentru interesul populației, după cum se poate constata din moțiunea congresului și din adresa către D-nii deputați și senatori.

Am primit promisiunea, că proiectul se va modifica astfel, ca notarul actual nu va fi supus alegerii noi, ci va fi confirmat în funcția sa, va fi inamovibil și i se vor asigura toate drepturile câștigate.

Făgăduim și în acest moment solemn ca și altă dată, că nu vom înceta lupta decât atunci, când vom obține toate aceste importante și utile modificări.

Prezidiul Uniunii noastre roagă pe d-nii colegi, să ia cunoștință, că mișcarea noastră merge spre progres și totodată să-i asocieze și pe aceia, cari n'ua luat parte la aceasta luptă, căci din solidaritate se va naște mântuirea notarului comunal.

Alexandru Buha

președinte Uniunii Generale
a notarilor din România

Adresa și expunerea de motive este următoarea :

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Domnule ^{Deputat} / ^{Senator} !

Notarii Comunali din întreaga țară în congresul lor ținut la București în ziua de 7 Mai a. c. discutând anteproectul de lege pentru organizația administrațiunii locale, au votat o moțiune, care cuprinde toate desideratele ale corpului notarial.

Avem onoare domnule ^{Deputat} / ^{Senator} a vă înainta respectuos aceasta moțiune, cu rugămintea ca să binevoiți a dispune ca la redactarea definitivă a proiectului de lege, desideratele cuprinse în această moțiune să fie luate în considerațiune.

Desideratele cuprinse în această moțiune le rezumăm în următoarele :

1. Notarul să fie reprezentantul autorității centrale, organ de inițiere, colaborare, control permanent și imediat al Statului în administrațiile comunelor rurale. În comunele rurale conducerea administrației comunale să se facă de către notar.

MOTIVE:

Ad. 1. Notarul să fie capul administrației comunale având primarul ca omul comunei, ca omul populației, să dea concursul său în ce privește cunoștințele locale, administrația externă și averea satului. Aceasta să fie așa chiar fiind notarul reprezentantul puterii centrale. Nu numai a noastră părere e aceasta ci chiar a tuturora, pentru că dacă poate fi Prefectul ca reprezentantul Guvernului și a puterii centrale, capul administrației județene, și dacă Prefectul în aceasta calitate poate să aibe controlul și supravegherea tuturor serviciilor județene și comunale, credem, că și notarul poate fi capul administrației comunale.

Aceasta se cere pentru că din evoluția instituțiunii notariatului comunal, Guvernanții noștri ar fi putut și pot și azi trage concluziunea, că comunele noastre numai atunci vor putea ajunge la o înflorire și bunăstare, dacă vor fi conduse de oameni bine pregătiți și cu trup, cu suflet devotați carierei, căreia s-au devotat.

Aceasta se cere pentru că cine ar avea mai mult interes, ca lucrurile în comuna rurală să meargă bine, dacă nu notarul, care ca și funcționar de carieră știe foarte bine, că înaintarea și regresul comunei sale i-se va nota în favorul, sau în detrimentul său.

Aceasta se cere: pentru că ori cum se prezintă situația, notarul și-a făcut întotdeauna cu vârf și mai indelat datoria și și-o face și pe viitor cu aceeași abnegație luptând din răspuțeri pentru o soarte mai bună atât pe seama comunelor rurale, de care trebuie să se știe, notarul, care și a cheltuit cei mai frumoși ani din viață pentru ajungerea unui scop, este puternic legat, cât și pe seama corporațiunii notariale, care este cu adevărat demnă de o soarte mai bună, decât alți mulți funcționari.

S'a constatat că este cu mult mai bine să fie notarul funcționarul Statului și nu comunal, negreșit neatărnător nici de consilierii comunali, cari ar avea să-l numească de notar nici de ori care alt locuitor al comunei.

2. El să fie șeful Poliției administrative din comune și ofițer al poliției judiciare.

3. El să fie ofițer al stării civile

Ad. 2. Tot din motivul de mai sus.

Ad. 3. Instituțiunea Oficiului stării civile în comunele rurale să se atribue în întregime competenței notarului: în consecință el să fie ofițer al stării civile, singurul capace a satisface și conduce aceasta instituțiune atât de importantă în viața unui Stat.

Prin aceasta modificare a legii s-ar sana neîndreptățile aduse Notarilor, iar Instituțiunea s-ar bucura de o demnitate cuvenită importanței ei.

Notarul este funcționar de Stat în poziție socială, științe, pregătiri profesionale cu mult superioare Primarului dela sate și atunci, credem de justă aceasta cerere, ca să fim scoși din starea penibilă așezați de Legiuitor, ne mai primind delegațiuni pentru îndeplinirea acestei funcțiuni, prin care fapt suntem puși în inefertiate față de primari.

4. Notarul să fie dator a da consultațiuni gratuite tuturor locuitorilor, cari se vor adresa lui. Să fie dator a redacta petițiuni, certificate, testamente în interesul particularilor, sau acte de notariat de orice natură și valoare între orice persoane, dintre cari cel puțin una are domiciliul sau reședința sau proprietate imobiliară în circ. lui, primind pentru aceasta o plată anume fixată potrivit dispozițiilor regulamentului în vigoare. Săracilor nu li se va lua nici o plată

5. Notarul să fie numit de prefect cu avizul conform al comisiunii speciale pentru propuneri, de numiri și înaintări dintre cei mai merituoși candidați. El să se bucure de stabilitate în funcțiune și în locul unde funcționează și să nu poată fi transferat decât la cerere în locuri vacante, sau cu consimțământ reciproc în locul altui notar

6. Pentru a ocupa o funcție de notar în viitor, în afară de condițiunile generale ce se cer funcționarilor publici să se ceară candidatului bacalaureatul și diploma de absolvire al școalei de pregătire profesională administrativă. Actualii notari, absolvenții școalelor de notari din întreagă țară, rămân în funcția de notari declarați definitiv și se bucură de toate drepturile prevăzute în lege și în statutul funcționarilor publici

Ad. 4. Aceasta îndreptățire și însărcinare nu zace atât în interesul material al notarului, cât în interesul populației comunelor rurale, care nu este numai obișnuită a se adresa notarului cu cererea să i se facă acte nejudiciare, ci chiar pretinde să i se facă.

De altfel dreptul de redactarea acestor acte de notar este recunoscut și chiar impus notarului de diferite legi și de regulamente ministeriale No. 11080—1928 și No. 9470—1929.

Ad. 5. Motivele sunt acelea înșirate sub punctul 1. În măsură eficace ar promova bunul mers al administrației, dreptul de stabilitate și de inamovibilitate a Notarilor, deoarece transferările la ordinea de zi, fără nici un motiv, descurăjează voința de lucru, conturbă pacea și liniștea familiară, cauzează spese zădarnice și insuportabile.

Și aceasta se motivează prin faptul, că Notarul de teama zilei de mâine, nevăzându-se sigur pe situația sa este diminuat în puterea de muncă, în forța de producție, nu mai desvultă acea ambiție și plăcere de lucru, de care era predominant cu ocaziunea începerei funcțiunei sale, în consecință nu mai lucrează cu acea tenacitate propusă, deoarece în opera sa nu se poate bucura de continuitate.

Ad. 6. Istoria lumii ne face a cunoaște, că bătăliile nu atât prin espresiunea forțelor fizice s-au câștigat și sau dus la izbândă, ci în celea mai multe cazuri prin puterea spirituală a Comandantului oștirea.

Astfel fiind, ca să poți fi folositor Unității a căruia conducere o posezi, trebuie să fii inzestrat de calități superioare prin puterea științei și a intelectualității, —

7. Funcțiunea de notar comunal să corespundă funcțiunii de șef de serviciu

8. În localitățile în cari necesitățile serviciului ar cere, să se înființeze posturi de subnotari retribuite de Stat. Subnotarul să aibă aceeași pregătire ca și notarul, să fie locșitorul notarului. Funcțiunea de subnotar să corespundă funcțiunii de șef de birou

9. Notarii și subnotarii stabili să se bucure de toate drepturile prevăzute în Statutul Funcționarilor publici și să aibă drept la înaintare pe loc și după vechime. Să poată înainta în toate funcțiunile erarhiei administrative până la director General dacă au titlurile academice și meritele profesionale cerute pentru exercițiul funcțiilor respective

căci la din contra aceea Unitate e destinată pieririi, ne având putere de trai din cauza Conducătorului ei incapabil pentru conducere.

La fel se prezintă și va fi și cu viața comunală rurală, dându-se puterea conducerii oamenilor nepregătiți, aproape fără excepțiune improprie pentru conducere, care împrejurare va conturba, în consecință va stânjeni bunul mers al administrației comunale, ceace va naște o nemulțumire generală.

Ad. 7. Notariatul este un oficiu; notarul lucrează cu un personal mare, este și astăzi șeful serviciului prin urmare se cere ca legea să'l recunoască de șef de serviciu.

Ad. 8. În fiecare Notariat să se sistematizeze câte un post de subnotar, care în absența notarului să fie în drept a gira toate agendele lui, pe lângă responsabilitatea proprie.

Activitatea lui principală ar consta în rezolvirea lucrărilor de dare și a încasării acelor, lucrând, și operând sub directa supraveghiere a Notarului. Asemenea ar fi obligat să rezolve toate acelea chestiuni oficioase, pentru cari ar avea încredințarea notarului.

În felul acesta s-ar promova într-o măsură eficace bunul mers al administrației, în deosebi a vieții financiare, asigurându-se prin aceasta încasarea la timp a debitelor statului, în consecință o normalizare în visteria publică, — în plus notarul degajându-se de unele lucrări, prin atribuirea acelor subnotarului, dispunând prin aceasta de mai mult timp, s-ar putea achita în măsură mai mare de rolul său de conducător, în consecință a se ocupa mai mult cu chestiuni sociale pentru progresare și îmbunătățire.

Sistemizarea postului de subnotar, ar aduce îmbunătățire chiar și Statului prin faptul, că în felul aceasta s'ar putea lipsi de foarte mulți agenți de urmărire susținuți pela percepții, parte pentru serviciu de birou, parte pentru serviciu extern, pentru urmărirea dărilor.

Ad. 9. Să se asigure înaintarea notarilor conform Statutului funcționarilor publici. Opreliștea de azi prin care se limitează dreptul de avansare nu este justificată cu nimic și contrară drepturilor asigurate prin Statut.

Aceasta măsură, respective dispozițiune ar servi mult la stimularea ambițiunilor de muncă a notarilor, în consecință la promovarea unui bun mers al vieții administrative, nizuindu-se fiecare a dezvolta o activitate cât mai productivă.

Statul are de datorință a promova binele și fericirea Țării, aceasta se poate ajunge prin o administrație bună, ce indetulește lumea ; astfel fiind, Statul este dator, ca la fundamentul edificiului vieții administrative se întrebuițeze cele mai bune forțe, cari să promoveze din belșug bunățile rezultate din operele sale.

Pregătirea profesională a Notarilor din Ardeal și Bucovina, este o pregătire superioară, — adăugându-se la aceasta practica de 10 ani, câștigată în viața administrativă, credem de a fi o deplină garanție pentru ocuparea postului de Pretor.

Munca istovitoare și grea, care nu cunoaște orele oficioase, pregătirea noastră profesională superioară, sacrificiile ce le aducem binelui obștesc în viața dele sate, sunt motivele noastre pentru care cerem înaintarea noastră.

10. Să se respecte toate drepturile de orice natură de cari beneficiază notarii și subnotarii cari se vor găsi în serviciul administrației la punerea în aplicare a legii pentru organizarea administrațiunii locale.

Acestea ar fi modificările ce le solicităm, și credem că Consiliul Legislativ și autoritățile noastre superioare, cari au atribuțiunea de a îndrepta neajunsurile legilor puse în aplicare, ocupându-se cu aceasta chestiune vor găsi în deplin temeinice aceste motive invocate pentru modificarea legii, și nu ne vor frustra de drepturile noastre juste, apreciindu-ne munca noastră depusă în ogorul vieții administrative, călăuzindu-se de principiul, că o administrație sănătoasă e chezașia fericirii unei țări, deoarece ea este factorul principal al întregului organism social, care e Statul.

Increzători în prețiosul și Inaltul Domniei-Voastre sprijin vă rugăm, să binevoști a primi Domnule ^{Deputat} ^{Senator} expresiunea profundului nostru respect.

București, la 1 Iulie 1929.

Delegația Uniunii Generale a Notarilor Comunali din România :

PREȘEDINTE:
ALEXANDRU BUHA

PRIMNOTĂR:
NICOLAE GIURGIU

MEMBRII DELEGAȚIEI:
PETRE POPOVICI
IOSIF ALBU

Expunere de motive

Notarul comunal prin legea pentru organizarea comunelor rurale din anul 1908 a fost recunoscut ca funcționar de Stat, el avea însă atât atribuțiuni administrative, cât și atribuțiuni pur comunale. El a fost numit de prefect și retribuit din bugetul Statului (art. 111—128).

Proiectul de lege pentru organizarea administrației locale din anul 1921 întocmit de fostul ministru de interne C. Argetoianu, votat deja de Senat; consideră pe notar drept funcționar retribuit de Stat, care însă va primi și dela comună o indemnizare lunară pentru îndeplinirea serviciului secretarului. Atribuțiunile notarului sunt bine stabilite recunoscându-i-se vot deliberativ în Consiliul comunal și punându-i-se îndatorirea de a face petițiuni sau acte de notariat (art. 83, 92/93).

Legea pentru unificarea administrativă din anul 1925 declară pe notar de reprezentant al autorității centrale, îl obligă să dea concursul său și pentru executarea hotărârilor Consiliului comunal și delegațiunei permanente comunale. El asistă la ședințele Consiliului comunal, fără a avea vot deliberativ, dând însă sfaturi și îndrumări administrațiunii comunale. El este șeful poliției administrative și este ofițer al poliției judiciare și are dreptul să redacteze acte (art. 14, 366—372).

Notarul comunal din Transilvania, potrivit legii XXII. din anul 1886, avea atât atribuțiuni administrative, cât și atribuțiuni comunale; era ales de Consiliul comunal pe viață dintre candidații propuși de primpretorul plășii; el era retribuit de comună și de Stat. El era membru de drept cu vot deliberativ, atât în Consiliul comunal, cât și în antistea comunală (primăria sau delegația permanentă), el era coordonat și nu subordonat primarului; el era șeful cancelariei și avea dreptul să redacteze petițiuni, certificate, acte de notariat, etc. Notarul era ofițerul stării civile (art. 63 regulamentul interior pentru notarii com. No 126.000/1902. M. Int. Legea pentru purtarea registrelor de stare civilă din Transilvania).

Conform legii pentru organizarea provinciei Dobrogea-Nouă din 26 Iulie 1921. Notarul comunal se numea de către Prefect, și pe lângă drepturile și datoriile ce-i erau conferite prin legile și regulamentele din restul țării, avea dreptul de control asupra tuturor serviciilor comunale și asupra tuturor funcționarilor din comună afară de justiție și armată; în calitate de reprezentant al puterii centrale notarul era auxiliar al administratorului de plasă și ofițer de poliție judiciară, auxiliar al procurorului.

D-l profesor universitar Iuliu Pascu, membru în Consiliul Legislativ, în anteproiectul său pentru organizarea Ministerului de Interne contemplează, că notarul comunal să fie organ de inițiere, colaborare și control permanent și imediat al Statului în administrațiile comunelor rurale; sub a lui conducere directă fiind pusă

poliția de Stat în comunele rurale. Notarul comunal, să funcționeze sub conducerea și controlul prefectului de județ (art. 14, 31).

Aproape toți înalții funcționari din Ministerul de interne, precum și alți factori competenți în materie administrativă susțin ca notarul să rămână și mai departe funcționar de Stat.

În conferința prefectilor ținută la 6—7 Mai 1929 în București, toți domnii prefecti au împărtășit unanim în întregime desideratele Corpului notarilor, cerând și ei, ca notarul comunal să rămână reprezentantul puterii centrale în comunele rurale.

Subprefecții cari sunt cei mai chemați factori administrativi să aprecieze activitatea notarilor comunali în conferința lor, ținută la 29—30 Mai 1929 în București, au cerut ca notarul să fie reprezentantul puterii centrale respectându-i-se drepturile câștigate.

Pretorii, primii șefi ierarhici ai notarilor, în congresul lor, ținut la 25—27 Iunie 1929 în București la fel ca și prefectii și subprefecții au cerut, ca notarii să fie reprezentanții puterii centrale în comunele rurale, respectându-li-se toate drepturile câștigate.

Asociațiunea funcționarilor administrativi din Ardeal în observările sumare, făcute asupra anteproiectului de lege administrativă au cerut, ca notarul să fie funcționar de Stat inamovibil, capul administrației locale și ofițer al stării civile.

Față de legile proiectele și anteproiectele de lege, arătate mai sus și contrar opiniilor factorilor administrativi, cari s'au pronunțat cu privire la situația de drept a notarului comunal, anteproiectul de lege pentru organizația administrațiunii locale, prevede că notarul să fie funcționar comunal, numit de Consiliul comunal și pus sub ordinele primarului.

Electivitatea funcționarilor însă este o nenorocire, căci introduce un nou element pasional în luptele politice și împiedică buna recrutare a personalului.

Interesele înalte ale Statului Român pretind că în comunele rurale autoritatea centrală să-și aibă reprezentantul ei, care nu poate fi altul decât notarul comunal cu pregătiri superioare și cu atribuțiuni bine determinate.

„La alcătuirea noului așezământ administrativ al țării noastre” — zice subprefectul județului Mureș Dr. Petre Roșca, în cuvântul său de deschidere din ședința conferinței subprefecților, ținută la 30 Mai 1929, în București. 1) Nici pe un moment nu se poate pierde din vedere, că jur-împrejur suntem înconjurați de dușmani ireductibili, că la porțile noastre bat curențele cele mai primejdioase și că cel puțin generația de astăzi trebuie să-și facă seamă și cu tendințele centrifugale ale elementelor minoritare, de cari ne desparte o lume de tradiții, de concepții și aspirațiuni“.

2) Notarul comunal a fost și este potrivit legii pentru unificarea administrativă, șeful poliției administrative, și ofițer al poliției judiciare. Menținerea acestor atribuțiuni a notarului sunt reclamate de interesul general al Statului Român.

3. În Transilvania, notarul era și este și astăzi ofițer al stării civile, care atribuțiune a avut-o de fapt, chiar și notarul din vechiul Regat; această atribuțiune trebuia să i se acorde notarului în calitate de funcționar de Stat și pe mai departe, actele de stare civilă potrivit art. 23 din Constituție, fiind de interes general al Statului și nu de interes local.

4. Interesele populațiunii dela sate pretind ca notarului să i se recunoască dreptul de a redacta petițiuni, acte de notariat, etc. Acest drept respectiv, această îndatorire, l'au avut și îl au nu numai notarii din Transilvania, ci chiar și cei din vechiul Regat. Astfel art. 47 din legea judecătorilor de ocoale și art. 115 din legea pentru organizarea comunelor rurale din anul 1908 obligă pe notarii comunali să redacteze și să scrie, fără nici o plată, pentru locuitorii săteni domiciliați în acele ocoale actele de cari ei ar avea nevoie.

Notarii comunali din Transilvania au avut competența de a redacta acele acte oficiale și particulare, cari le sunt în mod precis date prin următoarele legi și ordonanțe maghiare: legea II/1898, XLII/1899, XXIX din 1900, XVI/1894, XXXVIII/1889, XXIX/1892, XLIV din 1883, ordonanța Ministerului de Interne cu No. 73.736/1890, 50.015/1893, 11.180/1899, etc. Regulamentul serviciului interior pentru notarii comunali și cercuali No. 126.000/1902. Min. Int. admite notarilor să se ocupe cu redactarea actelor obligându-i să execute gratuit lucrările particulare ale săracilor justificați.

Legea pentru unificarea administrativă din anul 1925 recunoaște dreptul notarilor titrați de a redacta acte fără caracter juridic în interesul particularilor primind pentru aceasta o plată fixată în regulamentul întocmit de Ministerul de Interne.

Aceiași lege confirmă dreptul vechiu al notarului din provinciile alipite, de a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare (art. 372).

Anteproiectul de lege pentru organizarea administrațiunii locale la art. 24, punctul 9, dând în atribuțiunea comunelor rurale înființarea biroului de consultațiuni juridice și de acte de notariat, etc. intenționează să vină în ajutorul populațiunii rurale, scutind-o de cheltueli inutile și pierdere de timp prin călătoriile la orașe pentru a cere consultațiuni juridice și a-și face actele de notariat. Cum până în prezent notarii comunali erau și sunt sfetnici și îndrumătorii sătenilor în toate afacerile lor particulare, notarii redactau și acte de notariat pe seama sătenilor, cari se adresau lor. Notarii având o calificare superioară, ar putea să servească și pe mai departe populațiunea rurală, dându-i sfaturi și informații și redactându-i actele de notariat.

Lăsând deci această atribuțiune notarilor și pe mai departe, vor fi scutite comunele rurale și așa lipsite de mijloace, de cheltuelile însemnate ce ar reclama înființarea bioururilor de consultațiuni juridice și de acte de notariat.

Asistența judiciară de altcum fiind organizată prin art. 98—107 din legea pentru organizarea și unificarea Corpului de avocați.

Obligarea comunelor la organizarea ajutorului juridic pentru populațiunea lipsită de mijloace nu este de loc necesară și cheltuelile cu întreținerea unui asemenea biou, nu sunt justificabile.

Notarii după lucrările particulare, redactate pentru locuitorii săraci nu primesc nici o plată.

5. Notarii fiind funcționari de Stat, numirea lor s'a făcut de Prefect, astfel să se facă și pe viitor, luându-se însă cel puțin garanțiile prevăzute în legea pentru organizarea Corpului veterinar cu privire la asigurarea stabilității lui în funcțiune și locul unde funcționează și să nu poate fi mutați, decât la cerere în locuri vacante sau prin consimțământ reciproc, luându-se avizul comisiunii speciale pentru propuneri de numiri și înaintări, din care comisie să facă parte și un notar.

D. subsecretar de Stat D. R. Ioanișescu în declarațiunile d-sale, făcute presei, cu privire la proiectul de lege pentru reorganizarea poliției într'alte a ținut să spună următoarele:

„Mai presus de toate asigurăm printr'o serie de dispozițiuni amănunțite, stabilitatea în funcțiunea și locul unde funcționează. Am luat așa de multe garanții încât stabilitatea să se apropie de inamovibilitate pentru ca să înceteze durerosul spectacol de azi, când schimbarea guvernelor aduce aruncarea funcționarilor dela un capăt la altul al țării“.

Este deci echitabil și just, că aceleași măsuri, aceleași îngrădiri să se prevadă și pentru asigurarea stabilității notarilor comunali.

6. Notarilor comunali să li se ceară calificația ce li se cere pretorilor, dar cel puțin calificația prevăzută în legea pentru unificarea administrativă din anul 1925 considerându-i de primi factori ai erarhiei administrative cum o comtemplează aceasta.

D. Profesor universitar Iuliu Pascu, în articolul său publicat în revista „Administrația Română“ No. 18/1928.

7. Însemnătatea funcțiunii de notar în administrația publică în calitate de reprezentant al puterii centrale și calificația superioară a lui justifică pe deplin ridicarea aceștei funcțiuni la gradul funcției de șef de serviciu.

În legea pentru unificarea administrativă, notarii stabili cu calificare superioară au gradul de șef de biou.

8. Necesitatea înființării posturilor de subnotari

(secretari de notari) este recunoscută chiar și de legea pentru unificarea administrativă în vigoare.

În Transilvania erau create aceste posturi încă din anii 1886—1895, începând, dovedindu-se de utile.

Astăzi, când guvernul proiectează înființarea comunelor rurale cu cel puțin 10.000 locuitori, menținerea acestor posturi, posturi de subsecretari din Transilvania este o necesitate imperioasă, dându-se posibilitatea viitorilor notari ca să-și câștige cunoștințele practice.

9. Notarii comunali să rămână încadrați în statutul funcționarilor publici până la votarea legii pentru organizarea Ministerului de Interne, asigurându-li-se însă dreptul la înaintarea în grad și pe loc la vechime, precum se bucură de asemenea drepturi alți funcționari de Stat.

10. Să li se respecte toate drepturile de orice natură de cari beneficiază notarii și subnotarii, cari se vor găsi în serviciul administrației la punerea în aplicare a noii legi administrative, precum a recunoscut și legea pentru unificarea administrativă din 1925 notarilor din provinciile alipite dreptul de a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare, dreptul la locuințe, cheltueli de transport, etc., dreptul la funcțiunea în care se află la punerea în aplicare a legii (art. 388), etc.

Respectarea drepturilor câștigate este o pretențiune justă a notarilor, ce nu poate să o refuze nici actualul guvern și parlament, cari au arătat atâta bunăvoință

față de personalul poliției generale a Statului și față de Corpul jandarmilor.

Legea pentru organizarea jandarmeriei recunoaște toate drepturile de orice natură, de cari s'au bucurat ofițerii și jandarmii la punerea în aplicare a legii.

Cunoscând această dispoziție avem încă nădejde, că Inaltul guvern apreciind expunerea noastră va reveni asupra unor dispozițiuni ale anteproiectului de lege privitoare la notarii comunali, și anume :

Sperăm că notarii comunali vor rămâne și pe mai departe funcționari de Stat, aceiași factori însemnați în viața administrațiilor comunelor rurale ca până în prezent cu toate drepturile câștigate, că numărul lor nu va fi redus.

— Nu putem crede reducerea numărului notarilor la 2000, de oarece nu ne putem închipui un guvern român, care să pună pe drumuri aproape 4000 de familii, mărind astfel numărul șomerilor intelectuali, și nu putem crede că cei 2000 notari menținuți în funcție să fie sacrificați politicianismului, care bântue în toate satele țării să fie subordonați primarilor inferiori lor în cultură și să fie frustrați și de dreptul lor la pensie (legea pensiilor nu recunoaște funcționarilor comunelor rurale dreptul la pensie).

București, la 1 Iulie 1929.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali din România.

Alexandru Buha
președinte

Petre V. Popovici
raportor.

Nepotismul în administrație

Atât legea pentru unificare administrativă cât și statutul funcționarilor publici, urmărind regulata funcționare și progresul serviciilor publice, centrale și exterioare ale statului, îngrădesc numirea funcționarilor în aceste servicii, cu anumite condițiuni de admisibilitate și capacitate; condițiuni, fără de a căror respectare și prin numirea oricărui individ în funcțiunile publice, e foarte natural, ca serviciile la care vor fi lucrând asemenea indivizi, să funcționeze defectuos.

De notat însă, că pe când la toate serviciile centrale or exterioare, ale celorlalte ministere, se respectă condițiunile legale de admisibilitate și capacitate, cerute candidaților ce vor ocupa funcțiuni în serviciile acestor ministere, numai în serviciile exterioare ale Ministerului de Interne, aceste condițiuni nu sunt ținute în seamă

În vechiul Regat, Bucovina și Basarabia, tocmai în funcțiunea de notar, funcțiune care în interesul unei administrații prospere, reclamă

atât de bogate și variate cunoștințe, sunt admise tot felul de elemente, lipsite de cele mai elementare cunoștințe profesionale, pe baza unor dispozițiuni din statutul funcționarilor publici, dispozițiuni, cari după aplicarea legii pentru unificare administrativă, pentru numirile în funcțiunea de notar, nu și mai au aplicațiunea din simpla considerațiune, că prin noua lege se cer condițiuni speciale pentru asemenea funcțiuni.

Pentru funcțiunile de secretar și casier comunal, deși se cer anumite condițiuni la numiri, totuși fiecare primar s'au președinte de comisiune interimară, la instalare, vine cu statul său major, compus din secretarul, casierul, servitorul și guarzii lui, indiferent de cunosca sau nu ceva din atribuțiunile funcțiunilor ce li se încredințează sau că întrunesc condițiunile legale de admisibilitate, iar notarul, care de multe ori face parte din acest stat major, după cât se pricepe și el, face acte de îndepărtarea vechilor funcționari și numirea celor noi, dacă le mai știe face . . .

De știut însă, că atât timp cât partidul, sub care se fac aceste schimbări, este la putere, funcționarii numiți după modul arătat mai sus, își cunosc perfect atribuțiunile și conduc admirabil afacerile comunale, pentru care fapt, șefii lor erarhici politici, nu știu cum să-i mai acopere cu mulțumiri.

Și așa ar fi, dacă presa independentă față de manifestările politice — nu mai vorbim de cea opoziționistă care a pătimașă — nu ar striga oricând că administrația rurală funcționează defectuos, că este într-o continuă retrogradare și dacă n'ar arăta cu date reale, promiscuitatea satelor noastre și starea precară a săteanului român; stare unanim recunoscută de această presă, ca datorită numai incapacității elementelor chemate a conduce destinele comunelor noastre rurale.

Iar personal, cred că dacă justiția ar ordona minuțioase anchete, asupra întregii activități publice a funcționarilor numiți în condițiunile sus arătate, ar fi nevoită să înfunde pușcăriile, cu toți acești funcționari, în frunte cu primarii lor și păcat că nu se face acest lucru.

Ce le pasă însă, matadorilor politici de promiscuitatea satelor sau starea precară a sătenilor, totul e ca interesele lor și ale partizanilor să fie deservite, incolo totul merge bine.

Așa a fost și mare minune să nu mai fie, căci atunci administrația va lua altă înfățișare, nu vor mai fi plângeri și nedreptăți atât de multe, iar presa independentă și chiar cea de opoziție, va avea de altceva să se ocupe.

Dacă dorim o administrație salutară, în continu progres și prosperitate, să înceteze nepotismul politic din administrație, iar funcțiunile administrative exterioare, să fie încredințate elementelor destoinice și capabile, de a conduce sau conlucra la conducerea instituțiilor, ce li se încredințează, elemente care să se bucure de inamovibilitate, salarizare echitabilă și drepturi de înaintare.

Altfel, lucrurile nu se vor îndreptă, oricât de bune vor fi intențiunile oamenilor noștri de stat.

Vasile Botoșineanu, notar
Băiceni — Iași.

Activitatea Reuniunilor Județene.

Proces-Verbal.

Astăzi 9 Februarie anul 1929.

Subsemnații notari ai comunelor din județul Iași, convocați fiind pentru astăzi în camera onor. prefecturi jud. Iași, pentru a ne constitui în Reuniune a notarilor din jud. Iași conform adresei No. 278 din 14 Septembrie 1928, pentru a alege un comitet de conducerea Reuniunii județene, care să lucreze conform vederilor a Uniunii Generale a notarilor comunali din România.

În urma acestora am procedat la alegerea Comitetului prin aclamație și a fost aleși domnii V. Iftiene, com. Lețconi V., V. Mohoreanu, secretarul plășei Bohluț P. Ilova, Gh. V. Tănțu, notar Ordneanu, Stefan Teodorescu, secretar plășii Codru, C. Potop, notar Balțați, V. Botoșineanu, notar Băiceni, D. Racoviță, Gh. Platon, notar Roșcani. Cenzori: N. Lilionescu, notar Copda, N. Dragoși, notar Ciurica.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal în trei exemplare semnate de noi, care se va înainta Uniunii Generale a notarilor din România.

Proces-Verbal.

Astăzi 9 Februarie 1929.

Subsemnați membrii ai subcomitetului Reuniunii Notarilor din județul Iași, am procedat la aleperea în localul prefecturei județului Iași, din sinul nostru a

unui președinte, un vicepreședinte, un casier și un secretar și prin aclamație și cu majoritate de voturi sau proclamat aleși Domnii: Stefan Teodorescu, secretar plasei Codru ca președinte, C. Potop, notar Balțați, vicepreședinte, Vasile Mohoreanu, secretar plasei Bahlui casier și Vasile Iftime, notar Sețeani, secretar.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal în trei exemplare.

Proces-verbal.

Dresat în adunarea generală a Reuniunii notarilor comunali și cercuali din județul Timiș-Torontal, ținută la 29 Aprilie 1929 în orașul Timișoara în sala mare a prefecturei județului.

Prezenți:

Teodor Crăciun președinte, Petre Han primnotar, Isac Isacu notar, Iosif Albu Casar, Kremer Viliam notar, în Mureni, Gelei Bela subnotar Mureni, Jorgovici Josif notar Lipova, Gyuritza Al. notar Sarafola, Szabo Josif notar Fălnic, Mateidesi Geza notar Vucova, Roșu Dimitrie notar Jebel, Melor Mihai notar Dolăț, Ilesz Ioan subnotar Dolăț, Incze Carol notar Deta, Lalicș Ioan subnotar Denta, Körner Ștefan notar Dorgoș, Bocsa Matei notar Guveșdia, Parvu Nicolae notar Tolva-

dia, Hess Antoniu subnotar Tolvadia, Hegeș Nicolae notar Macedonia, Eisler Iacob subnotar Ivanda, Palotas Josif notar Apati, Oberst Franciac notar Recaș, Csere Eugen notar Silagiu, Ioan Albu subnotar Sânicolaulmare, Révész Alexa. notar Petrovaselo, Nicolae Schmidt subnotar Lipova, Ioan Colett notar Șoșdea, George Fritz subnotar Sistarovaț, Tauber Ferdinand notar Secaș, Balașiu Dimitrie subnotar Jimbolea, Lica Toma notar Bazoș, Alexandru Lighezan notar Rudna, Nicolae Menghler notar Sacoșul-mare, Blaju Moise subnotar Sarafola, Cercel Ioan notar Pârța, Dominic Etienne notar Chelmac, Atanăsie Gavrilescu notar Giroc, Sabin Oprîșa notar Stachinez, Iuliu Cwallibog notar Bacova, Simitean Petru subnotar Bacova, Josif Leu notar Sacalaz, Josif Wingeron subnotar Sacalaz, Ioan Lauer subnotar Sacalaz, Nicolae Savi subnotar Ghilad, Emil Groza subnotar Izvin, Patyi Zoltan subnotar Pustiniș, Keller Josif subnotar Clopodia, Iosif Galațz subnotar Utvin, Ioan Zimer notar Gizela, Schreiber George subnotar Bencecul-german, Gerhardt Ioan subnotar Beșenova-nouă, Szántó Ioan notar Cerneteaz, Aladar Szántó notar Neudorf, Andrei Vingron notar Hodoni, Francisc Neff notar Calacea, Coloman Rácz notar Cărani, Dominic Romer notar Cocota, Adam Weil subnotar Cocota, Damaschin Kállai notar Sanandrei, Ioan Cure notar Mănăstur, Alexandru Savarin subnotar Sântandrei, Ioan Bratan notar Pîșchia, Moise Mihai notar Sânmartinul-sârb, Octavian Bogoi notar Șag, Fugulean Antoniu notar Toager, Vaserab Carol notar Beșenovn-nouă, Ardelean Constatin notar Voiteg, Adam Schidt notar Moșnița Streitmatler Iosif subnotar Șag, Fengea Traian notar Ghertenis, Heinrich Iosif notar Sânpetru-nou, Volman Ioan subnotar Sânpetru-nou Francisc Petri notar Omor, Roman Todea notar Urșeni Eléc Petru notar Freidorf, Kunszt Martin notar Nereu Adalbert Major subnotar Sânicolaul-mare, Carol Schweitzer notar Gad, Gelei Bela subnotar Moritzfeld, Ioan Kepl notar Ferendia, Antoniu Knöbel notar Tormac Ioan Heidinger notar Sânicolaul-german, Anau Josif subnotar Lenauheim, Mihai Șarfi subnotar Buziaș, Ditz Teodor subnotar Buziaș, Pavel Sebestyen iun. notar Giroda, Endresz Francisc notar Nützchidorf, Crăciun Atansie notar Izvin, Neamțiu Filip subnotar Stamoromân, Coloman Pálmy notar Josiffalau, Alexandru Lengyel notar Friteaz, Maurusz Nicolae subnotar Uvivar, Hoffmann Gaspar notar Obad, Sárközi Sigismund notar Dinias, Josif Oprin notar Ghilad, Pichler Josif subnotar Periam, Eisert Francisc subnotar Periam, Kertes Adalbert notar Unip, Chirilovici George notar Becichereculmic, Elgesz Viliam notar Teremeia-mică, Lauer Ioan subnotar Sacalaz, Glass Ioan subnotar Beregsau, Leger Ioan subnotar Sandra, Haneker Emerich notar Barațeaz, Țințaru Sever notar Partoș, Rása Silvu notar Soca, Jenar Alexa. notar Satu-mare, Așer Arpad notar Jeciamare, Müller Ioan notar, Putici Dragomir notar Oheciaromână, Bucur Teodor subnotar Satu-mare, Gârban

Nicolae notar Uvivar, Dobor Gasi Gh. subnotar Ghiroc, Walzer Francisc subnotar Carpinis, Vidovich Geza notar Carpinis, Molitoris Ludovic notar Sinersig, Ostheiner Desideru notar Beregsau-mic, Wirth Enric notar Birda, Indrieș Teodor notar Uihai, Enderle Nic. notar Cetad, Ognanovici Milan notar Smihail-rom. Beș Matei notar Percosoava, Sütöri Eugen notar Beregsau-mic, Stoicanescu Eftimie notar Bogda, Fridrich Ioan notar Biled, Linzer Ioan subnotar Biled, Versching Iosif subnotar Ciacova, Bela Husz subnotar Pesac, Riegelmayer Nic. subnotar Lovrin, Gosici Iosif subnotar Recaș, Crist Carol notar Ciavoș, Herbst Ioan notar Rauți, Hoffmann Ioan subnotar Banloc, Humel Ioan notar Banloc, Gutman Adam notar Jacova, Kutsechar Francisc subnotar Deta, Vari Emil subnotar Șipet, Szeles Iacob notar Chizătău, Josits Pavel notar Ictar, Sozanski Ioan notar Mașloc, Inese Ludovic notar Mașloc, Partoș Alex. notar Fibiș, Opelez Ioan subnotar Fibiș, Parsche Carol notar Moravița, Noll Antoniu notar Breștea, Rácz Ștefan notar Sânpetru-mic, Muica Iacob Giulvaz, Fuchs Iosif notar Chetfel, Trifu Jebelean notar Ivanda, Farca Nic. subnotar Văriaș, Reich Ioan subnotar Gottlob, Braschl George notar Satu-mare, Weisz Ioan notar Satumare, Eisler Iacob notar Ivanda, Keménz Adam notar Giarmata, Dürbeck Petru subnotar în Giarmata, Stoicanescu Mihais notar Pârța, Petcu Aurel notar Fenlac, Stura Ioan notar Sacoșul-turcesc, Rudolf Lutyé notar Ficatar, Ducharim Matei notar Cheveresu-mare, Faber Iosif notar Gottlob Gatter Mihai notar Jecia-mică, Ania Remus notar Fratelia, Eichert Ioan notar Sânmihail-german, Angyalosi Arpad notar Gier, Knelli Iuliu notar Stamorom. Reich Nicolae notar Bencecul de sus, Tauș Ioan notar Comloș, Firneisz Bela notar Lunga, Germeș Sveztozar subnotar Comloș, Fris Iosif subnotar Foeni, Silier Iosif notar Foeni Guth Iosif notar Iohanisfeld, Weisz Nicolae subnotar Sandra, Heuer Ioan subnotar Jeciamare, Filzer Francisc notar Murani, Körnendi Ioan notar Bucovăț, Jacobi Otto subnotar Bucovăț, Sebestyen Pavel notar Ciacova, Christian Carol subnotar Ciacova Cimponeriu Ioan notar Libling, Grassl Coloman subnotar Libling, Iosif Roth notar Remetea, Adalbert Kincs subnotar Remetea, Laszlo Nicolae notar Topolovațul-mare, Ginlofer Ioan subnotar Bulgaruș, Barbulescu Iuliu notar Bulgaruș, Croitoru Dimitrie notar Remetea, Cristea Laurean notar Crucești Giurgiu Victor notar Cenadulmare, Popoviciu Petru notar Peciu-nou, Dr. Pop Valeriu notar Jimbolea, în total 201 notari și subnotari, 115 nu au luat parte.

Cu aștepti: Dr. Liviu Cigareanu prefect, Dr. Iuliu Ionescu subprefect, Dr. Emil Țieran șeful serviciu Administrativ Vasilie Hossu inspector general al serviciul zootehnic sanitar veterinar, Dr. George Ciupe subprefectul județului Severin, Silviu Paștiu președintele reuniunii notarilor, din județul Hunedoara și George Berariu președintele reuniunii notarilor din județul Caraș.

Punctul I.

Președintele Teodor Crăciun după ce constată prezența a-lor 201 membri și că se poate aduce hotăriri valide, deschide adunarea generală, salută pe cei prezenți mulțumindu-le pentru participarea în număr așa de mare la aceasta adunare.

Expune asistenței, că adunarea de azi care trebuia să aibă loc la 28 Martie a. c. s'a amânat pe data de mai sus, având în vedere, că prezidiul nu dispune de anteproiectul reformei administrative, punctul cel de mai mare importanță, pentru care s'a convocat adunarea generală, deci nu avea nici un înțeles, ca adunarea să fi fost ținută la prima dată fixată.

Azi însă dispunând de acest proiect cons. de adm. s'a ocupat deamănuntul și a încredințat pe Dl. Petre Popoviciu ca în adunarea de azi să fie raportorul acelei legi. După acestea președintele salută pe Dl. Dr. Liviu Cigăreanu, prefectul județului, pe Dl. Dr. Ionescu Iuliu subprefectul, pe Dl. Emil Țieran, șeful serviciului administrativ, pe dl Vasilie Hossu inspector general al serviciului zootehnic, sanitar veterinar, pe Dl. Dr. George Ciupe subprefectul județului Severin, pe dl Silviu Paștiu, președintele reuniunii notarilor din județul Hunedoara și pe dl George Berariu, președintele reuniunii notarilor din județul Caraș.

În fine delegă pentru verificarea procesului verbal al adunării de Domnii Petre Popoviciu și Victor Giugiu.

Dl. Dr. Liviu Cigăreanu prefectul județului, luând cuvântul mulțumește pentru invitația la prezenta adunare, promițând că va stăruia la forul în drept, ca toate drepturile câștigate de notari până azi să fie luate în seamă de noul proiect al reformei administrative. Aceasta a spus-o nu numai în adunarea de azi ci și în adunări mai competente, susținând pe notari ca dela cari depinde înflorirea satelor, a Țării și în urma acelor a Statului Român. Nici până azi nu a stat în letargie, ci imediat după primirea anteproiectului, primul pas a dănsului a fost făcut în favorul notarului.

Dorește spor la muncă.

Punctul II.

După această președintele roagă pe Dl. Isac Isac notarul reuniunii, a da cetire raportului general despre activitatea reuniunii dela ultima adunare până azi.

Președintele roagă asistența ca să și facă observațiunile la raport.

Hotărîrea ad II.

Adunarea generală cu unanimitate ia la cunoștință raportul președintelui despre activitatea reuniunii.

Punctul III.

Președintele dă cuvântul Dlui raportor Petre Popoviciu, care la rândul său expune amănunțit toate observațiile la anteproiectul pentru reforma administra-

tivă, care în ce privește situația notarului indeosebi este primejdios, nimicind existența a-lor sute și mii de familii de notari calificați și bine pregătiți, fiindcă zice dânsul dela notari nu se mai cere pregătire, ne având deci nici atribuții. Pe notar îl pedepsește primarul. Lucrările particulare se iau din mâna notarului, înființându-se un birou de asistență juridică pe comune cu câte o circumscripție de câte 10.000 locuitori, având notarul numai dreptul de a face petiții.

Raportorul Popoviciu citește din punct în punct toate observațiunile sale, rugând asistența a delega comisiune legislative însărcinată cu întocmirea proiectului de reforma administrativă.

Raportorul Petre Popoviciu face un apel călduros către toți cei prezenți ca reuniunea ca atare în zilele grele de astăzi să simte nevoia strângerei rândurilor tuturor, a solidaritate exemplarea cu care să putem impune autorităților în drept.

La prezentul obiect cere cuvântul notarul Leu Iosif care în o mică cuvântare aduce elogiul raportului Popoviciu, zicând că tot așa cum azi s'a distins colegul Popoviciu prin studiarea din amănuntul a legii administrative la adunarea Uniunii generale a notarilor din toată Țara în București la 9-11 Martie a. c. câștigat o simpatie neperitoare față de factorii competenți din Ministerul de Interne, consiliul superior administrativ cât și a membrilor consiliului legislativ după cum D-sa și atunci a ținut o conferință bogată și aleasă în cele administrative. A câștigat administrația celor de mai sus prin felul cum D-sa a știut să expună punctul s'a de vedere ce privește fundamentala legea a Țării.

Subnotarul Balașiu cere a fi introdus în memoriul reuniunii ca subnotarul de azi cari are tot aceleași pregătiri să fie substitutul notarului.

Hotărîrea ad III.

Adunarea generală cu unanimitate primește punctul de vedere al raportului Petru Popoviciu în ce privește amendamentele făcute de dânsul și însărcinează cu redactarea memoriului pe următorii:

Dl Teodor Crăciun, președinte, Popoviciu Petru, Olariu Nicolae, Isac Isac, Dr. Valer Pop și Petre Ham.

Punctul IV.

Președintele raportează că consiliul de administrație a reuniunii în ședința ținută la 23 Martie a. c. a hotărât să se ceară prezidului Uniunii convocarea cât mai urgent a unui congres la București, pentru a manifesta contra anteproiectului de reformă administrativă, care în ce privește situația notarului nu-e prea satisfăcătoare, ba în cea mai mare parte degradătoare față de civilizația și trecutul notarilor din Transilvania.

Hotărîrea ad IV.

Adunarea generală cu unanimitate se asociază la pro-

punerea consiliului de administrație și cere ca prezidiul reuniunii să intervină prezidiul Uniunii, pentru a-se convoca congresul general cât mai urgent posibil.

Punctul V.

Președintele raportează că consiliul de administrație în ședința ținută la 27 Aprilie a. c. a emis o delegație compusă din domnii notari Ascher Arcadie și Oprea Săbin, pentru verificarea și cenzurarea contului de gestiune pe anul 1928 cari au găsit toate venitele cât și toate cheltuelile în perfectă ordine și cere absolutorul desocotitorilor rezpozabili.

Hotărîrea ad V.

Adunarea generală cu unanimitate aprobă fără nici o obiecțiune contul de gestiune depe anul 1928 și prin prezenta dă absolutorul desocotitorilor rezpozabili.

Punctul VI.

Președintele dă cetire bugetului reuniunii pe anul 1929, întocmit și aprobat de consiliul de administrație în ședința ținută la 27 Aprilie a. c. și cere aprobarea lui după cum urmează:

Venite Lei 384.000
Chelt. „ 384.000

Hotărîrea ad VI.

Adunarea generală cu unanimitate aprobă bugetul reuniunii pe anul 1929.

Punctul VII.

Președintele raportează adunării, că la adunarea generală a Uniunii, ținută în București la 9-11 Martie a.c. ua luat parte următorii colegi: Popoviciu Petru, Han Petru, Olariu Nicolae, Dr. Pop Valeriu, Isac Isac, Sărdineanțiu Nicolae, Giurgiu Victor, Oprin Iosif, Leu Iosif, Carol Moravetz, Matei Ștefan, Bischicean Silviu, Cristea Laurean, Baba Iosif, Oberst Francisc, și Cercel Ioan și roagă a aproba drept spese de călătorie câte 4000 Lei de persoană, cari sume își vor afla acoperirea din cotizația de 300 Lei, cari este obligat a plăti fieștecare notar, conform hotărîrilor anterioare și cari se vor desocoti în cadrele contului din anul 1929.

Hotărîrea ad VII.

Adunarea generală cu unanimitate votează drept spese de călătorie etc. delegaților de mai sus pro persoană suma de Lei 4000, cari se va desocoti în modul arătat mai sus.

Punctul VIII.

Președintele având în vedere situația materială precară a Uniunii, Notarilor, propune adunării generale ca să se dea un împrumut Uniunii din o contribuție benevolă a tuturor notarilor din județ, cari însă să se

desocotească prin contul de gestiune a Reuniunii de pe anul curent și care sumă Uniunea Generală are să-o repartizeze pe toate reuniunile din Tară, reținând cota parte a județului nostru, iar restul să-l restituie reuniunii noastre, în timpul cel mai scurt posibil.

Apelează la toți colegii, ca fieștecare să contribuie după starea sa materială, fiindcă suntem periclități în existența noastră și că Uniunea în lipsă de bani, este silită a sista ori ce activitate.

Arată mai departe, că despre destinația restului ce va rămâne Reuniunii noastre, va hotărî la timpul său adunarea generală.

Dl Petru Popoviciu propune de pe acum, ca acel rest care va rămâne reuniunii noastre, să fie cedat fondului căminului notarilor, și până ce va începe la edificarea căminului, să fie pus spre fructificare la banca Albina din Timișoara, iar libelul de depunere să stea la dispoziția președintelui, în caseria reuniunii.

Aceasta sumă, la timpul său, dl Popoviciu Petru propune să fie eternizată în cartea de aur a celui cămin.

Hotărîrea ad VIII.

Adunarea generală cu unanimitate aprobă propunerea președintelui, cât și a notarului Petru Popoviciu urmând a se supune cauza din nou la timpul său, votului adunării generale.

Pentruca suma, care va curge drept împrumut prin contribuție benevolă Uniunii, să fie folosită pentru scopul dorit de noi, esmitem o comisie de control compusă din notarii: Popoviciu Petru, Olariu Nicolae și Isac Isac, cari sunt răspunzători, ca aceia sumă să fie folosite numai pentru scopuri bine definite și pur în interesul nostru. Suma se va depune la banca Franco Română.

Punctul IX.

Președintele, în urma propunerii notarului Leu Iosif, care a rugat asistența ca nici o demisie din prezidiu să nu se ia la cunoștință, având în vedere evenimentele mari înaintea cărora stăm și că alt prezidiu nu ar fi în stare de a îndeplini sarcina grea de astăzi fiind nouii aleși neinițiați în mersul agendelor reuniunii, ia dela ordinea de zi acest obiect.

Hotărîrea ad IX.

Adunarea generală cu unanimitate se asociază la propunerea notarului Leu Iosif și aprobă luarea dela ordinea zilei a demisiilor din prezidiu. Declară de datorința morală a prezidiului, ca în timpul critic, când e vorba de existența tuturora să muncească neobosit ne fiind timp pentru alegeri acum.

Punctul X.

Președintele arată adunării generale, că în urmă insistenței prezidiului nostru, Uniunea generală a convocat un mare congres pe ziua de 7 Mai a. c. pentru a

desbate și combate anteproiectului de reformă administrativă și a. protesta prin înaintare de memorii forului în drept, susținând drepturilor noastre câștigate până azi de care anteproiectul nici nu amintește, degradându-ne la simplii scrietori.

Arată mai departe, ca ar fi de dorit ca cât mai mulți colegi să ia parte la acel congres, dovenind prin prezența lor o vie manifestație contra actualului anteproiect de reformă administrativă, cari nimicește existența notarilor din Transilvania, luându-le dreptul de a redacta acte particulare lăsându-i tot cu acelaș mizerabil salariu de azi.

Hotărîrea a. d. X.

Adunarea generală cu mare însuflețire se asociază propunerii președintelui și hotărăște respective obliga pe fieștecare membru din Reuniunea județeană să plece la marele Congres, dovedind prin participarea cât mai multora, că anteproiectul de reformă administrativă a luat ca principiu nimicirea totală a corpului notarial, indeosebi a celui din Transilvania.

Punctul XI.

Președintele, după ce a anunțat asistenței, că ordinea de zi cu punctul de mai sus s'a epuizat, urmează propunerile.

Președintele anunță adunării generale că notarul Popoviciu Petru a înaintat următoarele 4 propuneri și anume:

1. Venîndu-mi la cunoștință că la prefectura județului Timiș-Torontal se administrează circa 340.000 Lei încasați dela comunile din județ pentru scopul înființării unei tipografii, care nu a luat ființa nici până azi, fiind abandonată se cere a-se exopera, ca aceasta sumă să fie cedată pentru căminul notarilor cu destinația ca să se întrebuițeze la timpul său pentru înzestarea mai multor camere ale căminului notarilor cu mobilierul necesar. Până la construirea căminului din chestiune, banii să se depună spre fructificare la Banca Albina sucursala Timișoara, iar libelul să fie păstrat în caseria Reuniunii. Nici o sumă nu va putea fi ridicată fără aprobarea adunării generale, care hotărîre va trebui să fie semnată de președinte, primnotar și 2 membri din cons. de admin. desemnați de adunarea generală.

2. Avînd cunoștință, că cu începere din anul 1922 comunele din județ au votat fiecare anumite sume drept subvenție pentru căminul notarilor și funcționarilor adm. dintre cari însă foarte puține sume au ajuns la destinație, cer a se constata prin prefectura de județ că din anul 1922 comunele noastre ce sume au votat ani de arîndul până azi, cât și unde le-au vărsat, rugînd tot atunci pe Dl Prefect, să ordone achitarea tuturor restanțelor la locul în drept.

3. Avînd în vedere apelul președintelui Reuniunii Generale, publicat în revista Admin. Română No. 6, 7 și

8 din a. c. prin care se face ultimul apel la toți notarii din Țară, ca să achite fieștecare taxa de membru taxa la căminul notarilor, prețul acțiilor la tipografia comunală, taxele de abonament la revista Administrația Română, căci în caz contrar Uniunea va fi silită a-și sista ori și ce activitate, aflu de bine a ruga prezidiul Reuniunii, să binevoiască a comunica de urgență prezidiului Reuniunii noastre prin o listă nominală numele tuturor notarilor și comunelor din județ cari au vărsat direct la casieria Reuniunii ceva din sumele de mai sus, unde și cât și sub ce titlu, cu începere din anul 1922. (Data, anul, scopul, dela cine, ce sume au încurs, pe care an.) După primirea tablourilor președintele reuniunii noastre are datoria de a le confrunța cu datele aflătoare în arhiva caseriei noastre constatînd restanța. Președintele după ce a stabilit restanțele va lua cuvenitele măsuri pentru incasarea lor.

4. Avînd în vedere, că modul de incasarea taxelor de membru pentru Reuniunea Generală, a taxelor fondului Căminului notarilor și a abonamentelor revistei Administrația Română nu curespunde împrejurărilor, cer ca să fie rugat prezidiul Reuniunii, ca pe viitor taxele de membru, taxele căminului notarilor, să fie cerute dela prezidiul reuniunilor județene și nu dela singuraticii membri, cum s'a făcut până azi. Acelea taxe s'au cerut și dela reuniuni și dela notari, în urma căreia s'a iscat o mare incurcătura, iar taxele de abonament la revista Administrația Română, să se ceară dela comuni.

Cere ca prezidiul să intervină cerînd totodată lista restanțierilor cu taxele de membru, a căminului notarilor și abonamentele revistei Administrația Română.

Hotărîrea a. d. XI.

Adunarea generală cu unanimitate aprobă propunerile notarului Petru Popoviciu și îndrumă prezidiul ca în termenul cel mai scurt posibil să le execute.

Președintele propune adunării generale trimiterea a-lor 2 telegrame de omagiu D-lui primministru Dr. Iuliu Manu și D-lui Ministru de Interne Dr. Alexandru Vaida Voevod. Textul acestora, cetîndu-se, este aprobat adunarea generală.

Cu aceasta epuizându-se întreg programul, Dl președinte Teodor Crăciun mulțumește adunării generale pentru interesul și concursul dat, cât și de încrederea pusă în d-sa și în actualul prezidiu.

Declară adunarea de închisă, rugînd încă odată pe cei prezenți, ca la 7 Maiu a. c. cu mic cu mare să fie la București.

D. C. M. S.

Teodor Crăciun m. p.
președinte.

Petre Han m. p.
primnotar.

Petre Popoviciu m. p.

Victor Giurgiu m. p.
verificatori.

Adunarea Generală a Reuniunii Notarilor Comunali din Județul Suceava.

Proces verbal

Ședința ținută în ziua de 16 Iunie 1929, în sala de ședințe a primăriei orașului Suceava, sup prezidiția d-lui N. G. Neagu, președintele Reuniunii.

Din comitet prezenți d-nii: Prelipceanu Gavril, Cibireac Vasile, Jauca Alexandru, Toaciuc N. Munteanu Gavril. Cenzori: Neamțu Ambrozie și Brădățeanu Galaction. Secretar: Papuc Gr.

Activi: Boca Arhip, Moroșan Domițian, Ștefănescu Chirilă, Tiron Vasile, Cernăuțeanu Vas. Ursuleanu Silviu, Ududec M., Cojoc Mihai, Popinciuc Gh., Coclici Aurelian, Jucan Artemie, Chir Dumitru, - Javorshi Vlad, Pavloschi Nicolai, Reuț Const., Botușan Ioan, Stupcanu Gh., Mihăiescu Ananie.

Absenți motivați: Krincescu Ioan, Schnetter Eduard, Rusu Samoil, Rotariu Ion.

Secretari de plasa: D-șoara Malcinschi, Papuc Gr. și Mitrofan D.

Adunarea întrunind un număr de 31 membri prezenți, președintele declară ședința deschisă, biroul fiind format din D-nii Domițian Moroșan și Botoșan I.

Intrându-se în desbateri la ordinea de zi din convocător:

La punctul 1. Președintele citește darea de seamă despre mersul Reuniunii dela data înființării și până astăzi, formând un rezumat asupra evenimentelor urmate în organizațiune.

La punctul 2. Cenzorul Brădățeanu Galaction citește raportul comisiei cenzorilor asupra gestiunii pe 1928 din care rezultă că: încasările au fost lei 8930. Plățile lei 1723, rezultând un excedent de lei 7207. Veniturile fiind provenite din: taxe de înscriere lei 980, cotizație p. org. județ. lei 6550, cotizație p. Uniune Gen. lei 1400, total lei 8930. Cheltuielile efectuate pentru registre, imprimate, stampile și alte amănunte pentru ad-trare lei 1723.

Roagă adunarea generală să i-a cunoștință de această dare de seamă și găsește la curent cu plata abonamentului la revista „Administrația Română”, n.o-tivele de întârziere, pentru a putea interveni către d-nul Prefect de județ, să se achite imediat de către comune, spre a se evita o acțiune judecătorească.

Notarul Stupcanu, Scheia, arată mulțumirea sa sufletească că s-a putut ajunge la idealul unității notarilor din țară. Și, că ori-care ar fi situația notarilor, cu privire la calificare, odată ce această unitate s'a înfăptuit realminte, nu-i poate trece nici prin gând, că ar exista vre-un obstacol, în lupta ce trebuie dusă umăr la umăr, pentru dobândirea cauzei noastre. Propune să se aducă mulțumiri pe cale publicității în revistă, tuturor d-lor deputați și senatori, cari ne-au susținut și ne susțin.

D-ul Mitrofan, secretarul plășii Dragomirna, luând cuvântul arată: că secretarii de plasă, deși recrutați, numiți și plătiți în aceleași condițiuni ca și notarii comunali, nu li se acordă nici o indemnitate bănească, sau locuință în natură. Fiind nevoiți a plăti chirie pentru locuința familiei lor, li se creiază o in povorare a traiului, intru cât din micul salariu sunt obligați a suporta și chiria. Roagă a se lua act de doleanța secretarilor de plăși, pentru ca Uniunea generală, să facă demersurile necesare la Ministerul respectiv, pentru a dispune ca comunele respective să contribuie după putere, la plata unei indemnități de chirie pentru secretarii de plăși, așa cum acest drept, în art. 386 l. u. a. li acordă și notarilor comunali.

D-l Ștefan Tărăbuță, secretarul orașului Solca, participând la adunare, luând cuvântul arată: că propășirea notarului comunal, depinde în cel mai înalt grad de chipul în care și vor înțelege rostul lor în viața rurală. — Strângerea rândurilor răzlețe, într'o organizațiune pe județe, este un pas gigantic, mai cu seamă dacă aceste organizațiuni vor purta o unitate temeinică de activitate.

În moțiunea votată de congresul general, observă că notarii nu s'au ocupat numai de soarta lor, ci chiar de întreaga administrație și de toți funcționarii ad-trativi, ceea ce dovedește că reprezentanții notarilor, sunt demni și competenți în a rândui și contribui la binele țării.

Pentru organizațiunea județului Suceava, are convingerea sinceră, că prin munca și inițiativa d-lui președinte N. G. Neagu, s-a înjghebat această reuniune ce este spre cinstea și folosul moral al notarilor comunali din acest județ. Se cuvine a se aduce mulțumiri alese și de recunoștință d-lui președinte, dorind tot-odată să nu lipsească din partea nici-unui coleg, sufletul și dorința ce trebuie arătată întru sprijinirea acestei frumoase organizațiuni. (Adunarea aclamă pe președinte).

Domnul președinte răspunde d-lui Tărăbuță, pentru contribuția sa de indemn și îndrumare ce ține să o dea reuniunii, în concursul căruia să se poată sprijini și mai departe.

Notarul comunal, ca prim factor de civilizație și educație cetățenească în viața poporului dela sate, — fiind incontestabilă, în acest element se personifică înălțarea idealului neamului românesc, printr'o administrație cât mai bună, în raport însă de situațiunea ce i se va crea notarului prin legea de organizare ce se făurește acum. Căci tot ce se mișcă în angrenajul vieții de stat, se refrânge la viața locală a satului sau a comunei, unde notarul trebuie să fie pionul neadormit, reprezentantul de factor al tuturor ministerelor.

Cu tot dorul de muncă, d-nul președinte nu poate lăsa neobservat indolența incalificabilă a acelor colegi, cari lipsesc regulat dela adunările Reuniunii, și mai ales a acelor, cari, deși sunt veniți în oraș, în loc să

sacrifice câte-va momente la debateri, pleacă fie după cumpărături, fie după alte afaceri, așa că din aceste cauze nu poate fi de mirare, că cu toate eforturile comitetului de conducere respective ale președintelui, Reuniunea nu poate desvolta o activitate mai folositoare.

Ne mai fiind nimic la ordine care ar face obiectul debaterilor, președintele declară ședința închisă.

Domnilor Colegi,

Odată cu raportul de gestiune, ce va fi adus cunoștinței Dv., de către comisia respectivă a cenzorilor, Am onoare a vă face cunoscut și un rezumat asupra evenimentelor în organizația noastră, dela constituire până astăzi.

Reuniunea notarilor din acest județ, a împlinit un an de existență, întemeiată fiind la 18 Iunie 1928. În acest scurt interval de timp, abia am făcut primii pași pentru strângerea legăturilor noastre sufletești pentru a putea încheia absoluta solidaritate, de care corpul notăresc are atâta nevoie în interesul emancipării lui. — Căci, din această unitate și solidaritate tindem la ajungerea limanului dorit.

Vă este bine cunoscut, că evenimentul marelui război a zdruncinat pretutindenea structura organismului social, de pe urma căreia viața funcționarilor publici a avut de suferit inevitabilele repercusiuni resfrânse și asupra noastră notarii comunali.

Și intradevăr, legea de unificare ad-trativă la data ei când ea se găsea încă în proiect, avea înainte instituția notarului comunal în diferite ipoteze: în Ardeal și chiar vechiul regat, instituția aceasta avea un trecut oare-care în administrația rurală, iar în Basarabia și Bucovina n-a existat. Deci legiuitorul găsim-o de strictă și utilă necesitate pentru organizația statului, o menține prin noua lege, dar fără a o rădăci la nivelul ce i s-a convenit ca prim factor al ierarhiei ad-trative.

Când legea de unificare ad-trativă s-a pus în aplicare la 1 Ianuarie 1925, pe noi notarii comunali de pretutindene, ne-a găsit răzlețiți, și cu toate că aveam soartă, fiecare categorie își revendicau drepturi separate, cei din Ardeal față de cei din vechiul regat.

Deci, lipsa de solidaritate și unitate de acțiune noastră apărarea interesele noastre vitale, a avut drept consecințe desconsiderarea notarului comunal.

În fața unor asemenea dureroase împrejurări, și dintr-un sentiment de inperioasă rațiune, notarii comunali dându-și bine seamă de situația în care a fost puși, strângând rândurile, au pășit la organizarea întregului nostru corp, constituindu-se — pe ziua de 9 Ianuarie 1927 într-o Uniune generală pe țară, având la bază ca deviză: rădicarea nivelului intelectual, moral, profesional, material și social al notarului, Uniunea fiind întemeiată în subsidiar pe existența de fapt și de drept a organizațiilor județene, colaboratoare efective al uniunii generale, organul reprezentativ al tuturor inte-

reselor noastre.

Acesta este motivul salutar al constituirei noastre la data de 18 Iunie 1929.

Avem ... membri activi în Reuniune, dintre notarii în funcție iar în cursul anului de existență, s'a produs următoarea mișcare în corpul notarial din județ:

A decedat colegul Ioan-Foitea dela com. Bosancea.

Au demisionat definitiv: D-nii Grosu Th., licențiat în drept, notarul com. Costâna, Pral Temistocle, libențiat în drept, notarul com. Iișeș, Andronic Arteni notarul com. Pârtești de jos, Grecu N., secretarul pl. Arbore.

Plecați în armata: Botușan D-tru, notarul com. Lisaura, Murerescu Petru, notarul com. Securiceni, Hoffmann Alex., notarul com. Ruși-Mănăstioara, Parascau Ioan.

Transferări: Neamțu Ambrosie dela com. Tișăuți la com. Bosancea vacantă, Leu Th. dela com. Cacina la Lisaura și apoi la plasa Arbore.

Noi numiți: Măluța Const. la comuna Lisaura.

Aceasta este mișcarea produsă după informațiunile culese prin comitetul Reuniunii.

Cu această ocaziune ținem să remintim, că astăzi întregul corp notăresc manifestă oare-care îngrijorări față de legea ad-trativă, care se va făuri, temându-se de menținerea dispozițiilor ante proiectului care ne privește pe noi. Aceste îngrijorări par cu atât mai întemeiate, întru-cât proiectul consacră 26 articole numai serviciilor și funcționarilor comunali, din care s-a exclus importanța celui mai principal factor din ad-trația rurală: Notarul.

În congresul nostru din 7 Mai acest an, ținut în București cu reprezentări din toate meleagurile țării, s-a demonstrat cu multă competență și demnitate, înaltului Guvern, că nu se poate concepe o administrația bună și sănătoasă în comunele rurale, fără notarul comunal.

O justă apreciere s-a făcut în congres de către d-l deputat Gr. Popescu, spunând că: notarii sunt soldații ad-trației satelor și deci cei chemați să spună ce se petrece acolo și acum se traduc în practică legile făcute în cancelarie. Că civilizația unui stat se reoglindește prin ad trația lui și cum se prezintă satul așa se prezintă și statul.

Azi, când legiuitorul este chemat să ne dea o nouă lege ad-trativă, este de datoria sa, ca simplificând aparatul nostru ad-trativ și din nevoile impuse de ad-trația rurală, să-i creieze elementul, cerut mai mult de cât ori-când de vremurile de astăzi, și care nu poate fi altul de cât numai singur notarul.

O altă lature dureroasă în situația noastră, este proasta salarizare. Dacă statul nu ne poate plăti mai omenește, apoi nici dela comune nu ne putem primi în mod echitabil, dreptul ce ni-l acordă art. 386 din lege U. A. la indemnitate de locuință și transport. —

Intransigența consiliilor comunale și lipsa de sprijin — în cele mai multe cazuri — din partea celor în drept a se îngriji de soarta noastră, fac ca acest drept de indemnitate care întru câtva ar contribui la ameliorarea traiului — să rămână o simplă alegațiune, motivându-se lipsa de fonduri comunale.

Dacă s-ar lua în considerațiune, că inferioritatea de salarizare descurajează elementele bune și destoinice, că inferioritatea în puțința de încurajare a celor destinși cu complexe și maximum de atribuțiuni și răspunderi, provoacă criza morală și regresul social în ad-strația noastră, desigur că n'am fi lipsiți de atențiunea cuvenită, căci vom fi siguri de ziua de mâine, și vom avea unitate și continuitate de muncă.

Ca încheiere: Cu ajutorul lui Dumnezeu, pășind pe al doilea an această organizațiune județeană, rămânem ferm convinși că înțelegându-ne rolul ce-l reprezentăm în interesul general al țării, în viața satelor,

conștiinți deci de această misiune, — cu toată povara vremurilor de acum vom putea dovedi: că suntem sentinela neadormită în mijlocul poporului nostru, că suntem elementul capabil și corect în fața organelor ierarhiei noastre superioare.

Ca să putem fi la înălțimea demnității noastre în ce ne privește apărarea intereselor, se impune ca din micul nostru salariu, în ce ne privește apărarea intereselor, să ne plătim cotizațiunile către Reuniunea și Uniunea centrală și cea pentru cămin.

Vom apela către domnul prefect al județului să dispună ca abonamentul la „Administrația Română“, să se plătească din fondurile comunale, mai cu seamă că prețul este atât de neînsemnat.

Nădăjduim că sprijinul și solicițiunea sa nu ne va lipsi după cum nu ne-a lipsit nici până acum, pentru care îi aducem omagiile noastră de recunoștință.

PUBLICAȚIUNI

Publicațiune.

Domnișoară de 17 ani, cu IV cl. civile dorește a ocupa un post în comună română lângă un notar român, unde ar putea deplin învăța limba română.

Adresa: Kiss Maria, notariatul cercual Lutița, p. u. Mugeni, jud. Odorheiu.

Concurs.

La notariatul Târnova, județul Caraș, plasa Reșița, se caută un scriitor de notar cu practică de 2—3 ani care se pricepe la încasarea dărilor, încheierea rolurilor de dare și poate lucra singur la încasarea dărilor și să cuncască legea secheștrărilor.

Salariu lunar 3000 Lei.

Postul se poate ocupa imediat.

Cererile însoțite de actele prevăzute de lege se vor înainta pe adresa acestui notariat.

NOTAR.

Concurs.

Primăria comunei Jănoșda (plasa Tinca, jud. Bihor) deschide concurs pentru ocuparea postului de secretar la aceasta Primărie, recerându-se, că cei cari doresc a ocupa acest post, să știe perfect limba oficioasă și să fie versați în toate agendele notariale.

Salariu conf. bugetului comunal și după venitile particulare.

Sunt preferați cei cari au scrisoare frumoasă și știu scrie și la mașina de scris și se vor prezenta personal cât de îngrabă, pentru ocuparea postului, care se poate ocupa imediat.

Cererile scrise cu mâna proprie prevăzute cu actele menționate în art. 7 al reg. p. apl. stat. funcț. publ. se vor înainta până la data de 15 Iulie 1929.

Primăria comunală.

Publicațiune.

Ajutor de notar, absolvat 6 cl. normală, cu 10 ani praxă, pe deplin vărsat în afacerile notariale, impozitele, foaile cadastrale și cont. de gestiune, caută un post la un notariat mai mare unde, poate avea locuință și grădină. Posede limba statului, maghiară și germană și e căsătorit.

Adresa: Iosif Molnar, grefier comunal Tulca, pl. Salonta, jud. Bihor.

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar la comunele aparținătoare notariatului Rușii-Munți conform art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea legii S. F. P. publicăm concurs.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetele comunelor pe anul 1929 circa 3300 Lei și din venitele laterale după merit.

Cererile inzestrate cu actele necesare se vor înainta notariatului Rușii-Munți până la data de 30 Iulie a. c.

NOTAR

Secretar comunal,

cu praxă în birouri, administrația financiară, judecătoria de ocol, perceptorat, advocaționale și notariale, caută aplicare. Este de 50 ani, rom. cat. însurat, știe limba română, germană și maghiară. Locuință și 3000 Lei plată fixa pe lună. Poate ocupa serviciul imediat. — Adresa: Robert Vaflavec, Lugoj, jud. Severin, strada Gheorghe Lazar Nr. 4.

